

СТАНОВИЩЕ

относно качествата на дисертационния труд на тема:
**„Биомеханични модели на безопорната фаза на гимнастически
упражнения с комбиниране на ротационни движения“**

за присъждане на научната степен **„Доктор на науките“**
в област на висшето образование: **7. Здравеопазване и спорт,**
професионално направление: **7.6 Спорт,**
специалност **Спорт (Гимнастика)** на

доц. Илия Димитров Кючуков, доктор,

преподавател в катедра **„Гимнастика“**
на **НСА „В. Левски“**

Данни за докторанта

Изборът на научните търсения на Илия Кючуков не е случаен. Само изреждането на институциите, в които той се е обучавал и развивал (Централно спортно училище „Олимпийски надежди“, Армейска школа за високо спортно майсторство, ВИФ „Г. Димитров“), дава основание да бъде определен като човек, отдаден на спорта – носител на званието „Майстор на спорта“. Стартира професионалната си кариера като треньор по спортна гимнастика веднага след завършване на висшето си образование, а само 2 години след това вече е преподавател в Национална спортна академия. Успешно защитава дисертационен труд и придобива образователната и научна степен „Доктор“ през 2004 г., а през 2008 г. заема академичната длъжност „Доцент“. Провежда учебни занимания както със специалистите по сп. гимнастика от ТФ, така и със студентите от общия курс на всички факултети. Проявява висока активност в областта на научно-изследователската работа – участвал е в 27 научни форма, ръководител е на два, успешно защитени, дисертационни труда и на голям брой дипломни и курсови работи на студенти. Бил е ръководител и участник в образователни и научни проекти. Притежава солидни компютърни умения, както и умения за работа в екип, комуникативност, активно участва в работата на катедрата и Академията.

Подробности за процедурата

В представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания, както и изискванията на Правилника на НСА за придобиване на научната

степен „Доктор на науките“ са представени доказателства , които показват, че научно-изследователската и приложна дейност на кандидата напълно отговаря на изискванията както на Закона за развитие на академичния състав в Република България, така и на Правилника на НСА „В. Левски “ за неговото прилагане – при нужни 350 т., Илия Кючуков е изпълнил 355 т. Документите, придружаващи работата, са изготвени точно. Представените публикации (4 на брой) са свързани с темата на дисертационния труд и носят на кандидата 105 т., при изискване на ЗРАСПБ – 100 т.

Данни за дисертацията и автореферата

Разработваният проблем е изключително актуален и е свързан с оптимизирането на тренировъчния процес в спортната гимнастика.

Рецензираният докторски труд е разработен в обем от 314 стр. Структуриран е според изискванията за подобен род научни материали. Написан е на добър език и стил и е много добре онагледен, с помощта на 104 фигури и 7 приложения.

Разработката притежава редица качества, които безспорно имат приносен характер:

- Извършено е **сериозно теоретично проучване** (с помощта на 237 литературни източника, от които 75 на кирилица), на базата на което авторът правилно формулира своята работна хипотеза.
- Използван е **подходящ методически инструментариум**, който дава възможност да бъдат решени на високо ниво целите и задачите на изследването.
- Обемът на **изследователския материал е достатъчно представителен** и разкрива особеностите на генералната съвкупност, към която принадлежи.
- Анализът на резултатите е направен на **високо професионално ниво. Разработен е и апробиран в практиката математически модел за компютърни симулации** на двигателни действия на гимнастици, в условията на безопорно положение на тялото, позволяващ извършването на високоефективна познавателна и управленска дейност на различни гимнастически упражнения, изпълнявани с комбиниране на ротации, а също така и **компютърна програма** за осъществяването на контрол върху симулациите.
- Разработени са **модели на базови гимнастически упражнения**, както и оптимизирани технически решения и двигателни стратегии, позволяващи леснодостъпен преход към изпълнението на по-сложни варианти.

Изводите и препоръките естествено произтичат от анализа на резултатите и са представени стегнато и ясно.

Авторефератът е разработен според изискванията и представя коректно съдържанието на дисертацията.

Кандидатът правилно е формулирал своите научни приноси.

Моля, при защитата да бъде дадена малко повече информация за контингента на изследването – колко са състезателите (мъже, жени), чиито упражнения са селектирани като подходящи и са включени в по-нататъшна обработка, колко на брой са „различните състезания“, по време на които са правени ползваните видеозаписи, какъв е времеви период?

Имам и някои малки бележки към автора:

1. Считаю, че акцент при формулирането на целта трябва да бъде разработването на моделни изпълнения на различни гимнастически упражнения с комбиниране на ротации, а не върху „установяването на рационални двигателни действия“.
2. Терминологията – да се използват:
 - практически, вм. „практични“;
 - методически, вм. „методични“;
 - математически, вм. „математични“;
 - развиване, вм. „развитие“ (на двигателни способности).

В **заключение**, считам, че докторската дисертация има висока научна и приложна стойност и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България и Правилника на Национална спортна академия "Васил Левски" за придобиване на научната степен "Доктор на науките".

Всичко това ми дава основание, напълно убедено, да заявя своя положителен вот за присъждане на **доц. Илия Димитров Кючуков, доктор** на научната степен **„Доктор на науките“** в област на висшето образование **7. Здравеопазване и спорт**, професионално направление **7.6. Спорт**, специалност **Спорт (Гимнастика)**.

14.01.2022 г.

София

Член на научното жури:.....

(проф. Росица Църова, доктор)

OPINION

on the merits of the doctoral thesis on the topic: "***Biomechanical models of the unprofitable phase of gymnastic exercises with combining rotary movements***"
for awarding of the scientific degree "***Doctor of Science***"
in an area of higher education: ***7. Health and Sports,***
in a professional direction: ***7.6. Sports***
specialty ***Sport (Gymnastics)*** of
Assoc. Prof. Ilia Dimitrov Kyuchukov, PhD -
Lecturer at the ***Gymnastics Department***
at the ***National Sports Academy "Vassil Levski" (Sofia)***

Data for the doctoral student

Choosing the scientific searches of Ilia Kyuchukov is not random. Only the slanging of the institutions in which he has trained and developed (Central Sports School of Olympic Hopes, Army School of High Sports Mastery, VIF), gives reason to be defined as a person devoted to the sport - bearer at the title "Master of Sport". He launched his professional career as a sports gymnast coach immediately after completing his higher education, and only 2 years later he was already a lecturer at the National Sports Academy. He successfully defends dissertation and acquires the educational and scientific degree "Doctor" in 2004, and in 2008 - the academic position "Associate Professor". He conducts training activities both with TF Gymnastics Specialists and with students from the general course of all faculties. It has a high activity in the field of research work - he has participated in 27 scientific forums, he is a scientific adviser of two, successfully defended, dissertations and a large number of graduate and surveys. He was and is a manager and participant in educational and scientific projects. It has solid computer skills as well as teamwork skills, communicativeness, actively participates in the work of his Department and the Academy.

Details of the procedure

In the reference for the implementation of the minimum national requirements, as well as the requirements of the NSA rules for acquiring the scientific degree "Doctor of Sciences", are presented evidence that shows that the applicant's research and applied activity fully meets the requirements of both the Law for the development of the academic staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations of NSA "V. Levski " for its application - if necessary 350 points, Ilia Kyuchukov has completed 355 points. Documents accompanying work are accurately prepared. The published publications (4 in number) are related to the

topic of the dissertation work and carry the applicant 105 points, upon request of the Law for the development of the academic staff in the Republic of Bulgaria - 100 points.

Data for the dissertation and the abstract

The problem developed is extremely topical and is related to the optimization of the training process in sports gymnastics.

Reviewed doctorate was developed in a volume of 314 pp. Structured according to the requirements of such scientific materials. Written in good language and style and is very well illustrated using 104 figures and 7 applications.

The dissertation paper has a number of *merits*, which have a *contributing character*, which in the most general form are reduced to the following:

- A serious theoretical study has been carried out (with the help of 237 literary sources, of which 75 in Cyrillic), based on which the author correctly formulated its working hypothesis.
- A suitable methodological toolbox is used, which enables the purpose and tasks of the study to be resolved at the high level.
- The volume of the research materials is sufficiently representative and reveals the peculiarities of the general population to which it belongs.
- The analysis of the results is made at a high professional level. A mathematical model for computer simulations of motor actions of gymnastics is also developed in practice, in the context of a highly efficient cognitive and managerial activity of different gymnastics performed by combining rotations and also a computer program to carry out simulation control.
- Models of base gymnastics as well as optimized technical solutions and motor strategies have been developed, allowing an easily accessible transition to more complex options.

The conclusions and recommendations naturally derive from the analysis of the results and are presented tight and clear.

The abstract is developed as required and precisely presents the content of the dissertation work.

The candidate has correctly formulated its scientific contributions.

Please, provide a little more information about the contingent of the study - how many are the competitors (men, women) whose exercises are selected as suitable to be

subject to further processing, how many are "different competitions" during which are the video recordings used, what is the time period?

I also have some little notes to the author:

1. I believe that an emphasis on the formulation of the goal should be the development of model performances of different gymnastic exercises with combining rotations and not on the "establishment of rational motor actions".

2. Terminology - to use:

- Practical, instead of "Practic";
- Methodically, instead of "Methodical";
- Mathematical, instead of "Mathematic";
- Development, when we talk about motor abilities.

In **conclusion**, I believe that the doctoral dissertation has a high scientific and applied value and meets the requirements of the Law for development of the academic staff of the Republic of Bulgaria and the Regulations of NSA "V. Levski" for acquiring scientific degrees and holding academic positions.

All this gives me a reason to confidently declare my **positive vote** for awarding **Assoc. Prof. Ilia Dimitrov Kyuchukov, PhD** the scientific degree "**Doctor of Science**" in the field of higher education **7. Health and Sports**, professional field **7.6. Sport**, specialty **Sport (Gymnastics)**.

14.01.2022

Sofia

Member of the scientific jury:

(Full Prof. Rossitza Tzarova, PhD)